

DIRVA

Nr. 44

Balandis-April 17, 1961 Cleveland, Ohio

Kubos sukilėliai bombardavo Castro kariuomenę

Pro kuministinio Castro režimo priešų veikla praeitą savaitę stiprėjo jau valandomis. Šeštadienio rytą "nežinomos kilmės" lėktuvai bombardavo režimo karinę stovyklą, pataikydami į šaudmenų sandėlį. Kariuomenė tuoj pat pradėjo šaudyti į lėktuvus, kurie, numetę mažiausiai tuziną bombų, paspruko nekludytai. Sproginėjimai stovykloje tęsėsi dar apie pusę valandos po kautynių pabaigos. Bombardavimas buvo įvykdytas, kai režimas paskelbė dviejų tariamų kontrarevoliucionierių sušaudymą.

Ketvirtadienį Havanos centre sudegė didžiausia Kubos universalinė krautuvė. Gaisro nuotoliai neskelbiami, bet jie galėję siekti tarp 7 ir 8 mil. dolerių. Režimas paskelbė, kad krautuvę padegę sabotatoriai, ir išvystė nepaprasto masto nepašaltos propagandą prieš Jungtines Valstybes.

Kubos sukilėlių vadai Floridoje pareiškė netikį, kad prezidento Kennedžio opozicija invazijai iš Jungtinių Valstybių turėtų įtakos jų kariniams pasirengimams šiame krašte.

Jie pabrėžė, kad plataus masto invazija į Kubą niekada ir nebuvo planuojama vykdyti nuo Amerikos krantų. Kai krašte veikia rezistentai būsią pakankamai aprūpinti kariniais reikmenimis, su jų veiksmams suderinta invazija busiant pradėta iš bazių "kažkur Karaibuose".

Pasiruošimai sukilimui esą paskubinti, vis didesniais kiekiais siunčiant į Kubą infiltratorių ir sabotatorių grupes, kurios gabenamos ginklus ir sprogmenis Castro priešų sąjūdžiui.

Kubos sukilėlių vadus padrasino prez. Kennedžio užuominos, kad pagalba Castro priešams bus teikiama ir toliau, o taip pat toleruojami jų pasiruošimai šiam krašte, kaip savu laiku buvo teikiama parama Castro šalininkams.

Kuboje nuo režimo pabėgo buvęs premjero įstaigos viršininkas dr. Juan Orta, kuris pasiprašė globos Venezuelos pasiuntinybėje. Jo nuomonių skirtumai su premjeru Castro iškilo dėl vis didėjančios komunistų įtakos Castro vyriausybėje.

Į Floridą atskrido ir politinės globos pasiprašė du civiliniai lakūnai, kurių vienas buvo Castro asmeninio lėktuvo pilotas.

Prezidento Kennedžio pareiškimus, kad Kubos klausimo esmė slypi ne Amerikos ir Kubos kiviirėje, bet pačių kubiečių tarpe, labai smarkiai puolė Kubos komunistų organas "Hoy", kuris tame pačiame straipsnyje išpėjo kubiečius, kad "kova su imperialistais bus ilga".

Pats Fidel Castro paskelbė specialų atsisaukimą į

specialistus, kad jie nebėgtų iš krašto. Idomu, kad ši jo kalba nebuvo perduota per televiziją ir sustiprino vis labiau aiškėjančias žinias apie komunistų specialistų grįžimą į savo kraštus. Vyriausybė viešai nepatvirtino tokių specialistų išvykimo iš Kubos, bet gandai sako, kad čekai, lenkai, vokiečiai ir rusai išvyksta dėl "stingančio bendradarbiavimo pačių kubiečių tarpe". Ar tai turėtų reikšti, kad komunistų blokas jau nurašė Castro režimą į nuostolius?

BRITAI ATŠAUKĖ IŠ KONGO SAVO PILIEČIUS

Jungt. Tautų gen. sekr. Hamarskjoldas išpėjo Vakarų Vokietiją, kad naudojimas vokiško lėktuvo ginklams gabenti į Kongą reiškia Jungt. Tautų rezoliucijos pažeidimą.

Keturmotoris vokiečių lėktuvas buvo prieš kelias dienas su laikytas Leopoldvilėje, kur jis nusileido tariamai degalų atsargai papildyti.

Vokiečiai aiškina, kad tiek lėktuvą samdant, tiek Briuselyje į jį pakraujant, įgulai buvo aiškinama, jog tai esąs "reguliarus krūvis". Katangoje siuntą priėmusi tūla moteris, kuri pasirašiusi "Gillet" pavarde, kas leidžia spėti, kad ji buvusi belgė. Jungt. Tautų pareigūnai tiki, kad vokiečiai pastebėję siuntos pobūdį ir po to specialiai nusileidę Jungt. Tautų bazėje, kad reikalą iškelus viešumon. Jie pastebi, kad lėktuvas lygiai galėjęs nusileisti Brazavilėje, kitoje Kongo upės pusėje, kur visa istorija nebūtų išryškėjusi.

Belgijos užsienio reikalų ministerija paskelbė, kad ji nedavusi jokio leidimo ginklams siųsti į Kongą ir apie skridimą nieko nežinojusi.

Britų vyriausybė painformavo Jungt. Tautas, kad visi britai, tebesą Konge, praras savo pasus, jeigu nepaklausys įsakymo grįžti Anglijon.

Leopoldvilėje vis didėja abejonės dėl derybų su Stanleyvilės prokomunistinio režimo lyderiu Gizenga tikslingumo. Praeitą sekmadienį sutartos derybos buvo centrinės vyriausybės paskutinį momentą atmetos, pareiškiant nepasitenkinimą jų vieta ir laiku. Dabar Gizenga siūlęs įsą Adis Abeboje arba Atėnuose, bet centrinės vyriausybės tarpe vis didėja nesutarimas dėl jų reikalingumo, nes Gizenga galės neigti prezidento Kasavubu au-

toritetą ir reikalauti skubaus parlamento sušaukimo ir nutarimo, kad jis būtų laikomas teisėtu Lumumbos įpėdiniu.

SALAZARAS DIDINSIĄ NUOLAIDAS

Portugalijos premjeras Antonio de Oliveira Salazar reorganizavo savo kabinetą, pasiimdamas ir gynybos ministerio pareigas. Tuo būdu, jis pats diriguos saugumo priemones Angoloje, Vakarų Afrikos teritorijoje, kur portugalų režimą pradėjo pulti afrikiečiai nacionalistai. Kabineto reorganizacijos metu buvo pakeisti gynybos, ginkluotųjų pareigų ir kolonijų ministrai.

Visoje portugalų armijoje ir saugumo daliniuose paskelbta "apsauginė būklė". Tai reiškia, kad kariuomenė turi visą laiką pasilikti kareivinėse, bet nėra varžymų civiliams.

Premjeras Salazaras per radiją pakebė, kad būsią daugiau pasikeitimų Portugalijos politikoje ginti Angolos teritoriją. Portugalija, sujudinta naujų žudynių Angoloje ir egzilių reikalavimų praversti demokratines reformas, yra pilna įvairiausių gaudų. Sakoma, kad du aukšti karininkai pabėgė iš savo postų. Taip pat pasakojama, kad buvęs gynybos ministeris gen. Julio Moniz vadovavęs grupei aukštų karininkų, kurie reikalavę permaitinimo užsienio ir vidaus politikoje. Sakoma, kad jis išvykęs iš Lisabonos, bet atrodo, kad armijos didžiūma išlikusi ištikima Salazarų režimui.

Angoloje gynybos taryba pašaukė visus atsarginius aktyviojo karo tarnybon. Teritorijoje vyksta visuotinė mobilizacija.

NERINGA B. KARALIŪTĖ, iš Clevelando, dalyvaus Dirvos ruošiamame pianistų varžybų konkerte, balandžio 29 d. Clevelande, N. Karaliūtė pianino muzikos mokosi Cleveland Music Settlement School.

ABEJONĖS DĖL GAGARINO SKRIDIMO

Vakarų mokslininkams sukėlė galvosūkių kai kurie nesutarimai sovietinėje propagandoje apie rusų astronauto Gagarino kelionę erdveje ir jo grįžimą į žemę.

Jie sako, kad nekyla esminių abejonių dėl paties skridimo fakto, nes jis buvęs užregistruotas amerikinių sekimo stočių. (Čia tenka pastebėti, kad Vakaruose niekas negali patikrinti, ar tikrai toje erdvės kapsulėje buvo žmogus. Galima prileisti, kad sovietams nepasisekus išsiųsti erdvės astronautą balandžio 7, jie po penkių dienų galėjo erdvę paleisti tuščią žemės satelitą).

Mokslininkų įtarimus sukėlė šie faktai:

- pirmuosiuose sovietų pranešimuose buvo sakoma, kad Gagarinas stebėjęs žemę pro kapsulės langelius, atseit, savo akimis, tuo tarpu sovietų mokslininkas Blagonarovas pareiškė, kad jis pasaulį matė "per radiją";

- sovietai paskelbė, kad astronautas praskridęs Pietų Ameriką, praėjus 15 minučių nuo iškilimo erdvėn, bet nė viena sovietų raketų iššavimo bazė nėra taip arti amerikinio kontinento, kad jį pasiektų per tokį trumpą laiką;

- nesutampa sovietų aiškinimai apie Gagarino nusileidimą ir jo techniką. Vienur aiškinama, kad jis nusileidęs parašytu vieno kolchozo pievoje, kitur sakoma, kad kapsulė buvusi nuleista parašytu ir išskleistu sparnų kombinacijos pagalba.

Tuo tarpu Maskva pergyvena Sovietijoje techniškai pasmerkto "asmenybės kulto" suklestėjimą, kuris šį kartą skirtas Gagarinui. Sovietų žinių technika nesuspėja pranešinėti, kokių tempų Gagarino vardu per-

krikštijamos vietovės, gatvės, gimsta vaikai, net vienas kalnas ir naujas mineralas, kuris pavadintas "gagarinitu".

Astronauto sutikimo iškilmės Maskvoje buvo iki kraštutinumo išnaudotos komunizmo propagandai. Chruščiovas vadino Gagariną "erdvės Kolumbu" ir skelbė, kad jo skridimas rodo naują komunizmo pergalę. Esą, Ameriką tuo tarpu tebeprimaujanti ekonominėje srityje, bet komunistai, sugabėję ją pralenk-

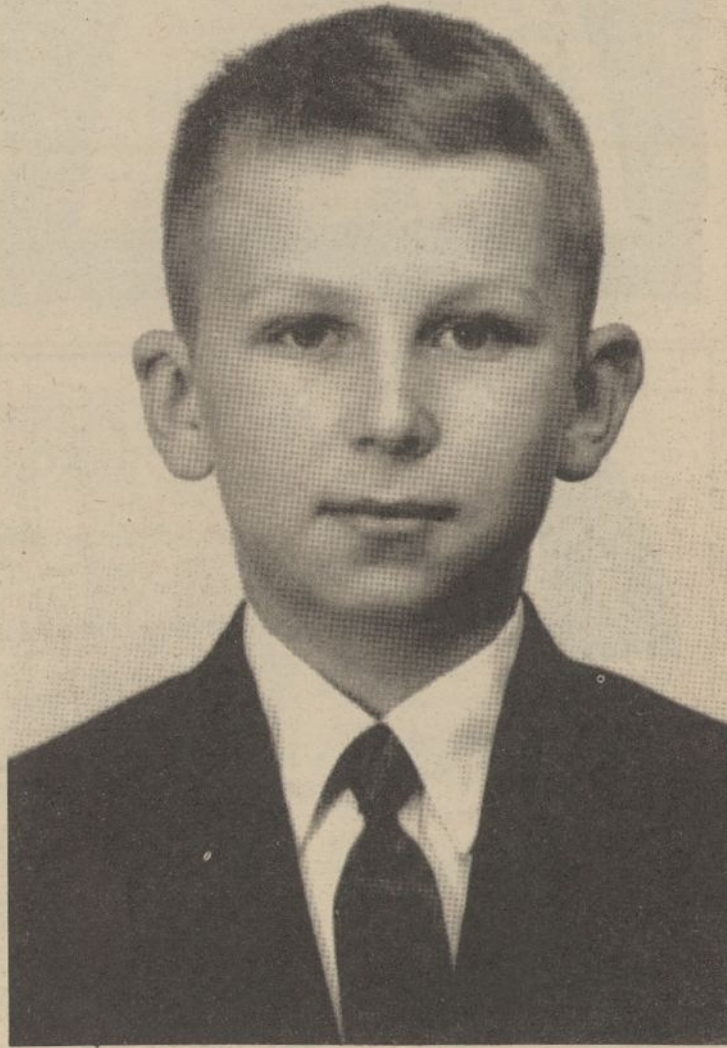
ti erdveje, pralinks ir paliks visose srityse.

Amerikiniuose sluoksniuose šie, nors ir neįmanomas patikrinti, sovietų laimėjimas sukėlė susirūpinimą ne dėlto, kad rusai pirmieji erdvę išsiuntė žmogų, nes to reikėjo laukti, bet būskaujama, kad rusai galina netolimoje ateityje įsitvirtinti mėnulyje ir iš ten kariškai kontroliuoti mūsų planetą.

Prez. Kennedy įsakė paskubinti amerikinį Apollo projektą.

"Vieną kartą pradėjus, nebus blogai jei šį kartą pulsio š...!"

KĖSTUTIS SALADŽIUS 10 metų amžiaus, iš Rochester, N.Y., dalyvaus pianistų varžybų konkerte, jaunųjų grupėje, balandžio 29 d. Clevelande. Pianino muzikos mokosi pas Ž. Nėmeką.

KUBA SUKILIMO IŠVAKARĖSE (2)

Baimė ir neapykanta

Bet Kubos žemės reformą iki pastarųjų mėnesių -- iš bėdos net ir dabar dar -- galima buvo laikyti garbingomis režimo pastangomis įvykdyti socialines reformas, gražiai skambantiems statymams prieštaraujančią tikrovę pavadinant atskirų pareigūnų klaidomis, neišvengiamais revoliucijos pirmųjų žingsnių reiškiniais ir t.t. -- kaip dar ir dabar kai kas bando tai pateisinti. Bet vadinamą "urbaninę reformą" jau negalima taip teisinti.

NAMŲ NUSAVINIMAI

Urbaninė reforma Kuboje vadinamas neseniai įvykdytas privatinis namų nusavinimas miestuose. Iš visų savininkų, turinčių bent po vieną nuomininką, buvo namai atimti. Nuomininkas po to turėjo nuomą mokėti valstybei, kuri dalį tų pajamų grąžina savininkams juokingai mažomis sumomis -- iki 600 pezų per mėnesį. Pagal komplikotą formulę, tie butai kažkada ateityje -- po aštuonių, dešimt, dvylikos metų -- turį tapti dabartinių nuomininkų nuosavybe. Bet jei jis iš to buto išsikelia ar yra priverstas išsikelti -- viskas pareina į valstybės rankas.

Režimas, tuo būdu sutelkdamas į savo rankas milžiniškas pinigų sumas, bet iššaukia milžinišką neapykantą. O nuomininkai, netikėdami tolimos ateities pažadais ir režimo pastovumu, ypač kai tas jau juos nekartą yra apvylęs, visiškai nesirūpina tų butų priežiūra ir remontu, kas paskubina namų irimą. Be to, kiekvienas mato, kad vadinama urbaninė reforma turi ir kitą tikslą: režimo valdininkai iš nusavintų namų grobiasi baldus, kilimus, namų apyvokos reikmenis ir t.t.

"NAUJOSIOS KLASĖS" PAŽYMIAI

Daugelį Lotynų Amerikos kraštų gyventojų žavi tai, kad naujasis režimas, priešingai visuose tuose kraštuose įsigalėjusiai tradicijai, nesąsokorptiškas. Na taip, vagystė iš tikrųjų skiriasi korupcijos, ir Kuboje tai atstina "liaudies vardu" ir esą taikoma "tik kontrarevoliucionieriams, išnaudotojams, impe-

rialistams" ir panašioms. Bet neužmirština, kad nacionalizavus ten visą pramonę, namus, viešbučius ir t.t. -- vargu kas ir beturi iš ko papirkinėti valdininkus.

O jei valstybė yra paperkama kitos valstybės, kaip dabar Ku-

binio kaimyno turistus ir pirklius kai kur pastebimas. Dažnai aš buvau klausinėjamas, iš kur atvykau: iš Čekoslovakijos? Iš Lenkijos? Rusijos? Vokietijos (Rytų)? Ne? Tai iš kur? Iš Kinijos -- mėgdavau atsakyti, kas iššaukdavo klausėjo sumišusią

Aukštesnieji komunizmo kursai Kuboje...

ba yra papirkinėjama sovietinio bloko -- tai juk ne korupcija, o užsienio ūkinė politika.

Reikia paminėti, kad naujieji valdovai tuo tarpu teberodo "liaudišką išvaizdą" -- vaikšto nesiskutę ir nesiprausę, suglamžytomis uniformomis. Bet visi jie, įskaitant patį Fidelį Castro, leidosi "liaudies apdovanojami" ne tik brangiais automobiliais, bet "gavo" ir po kelių namus, o milicijos vyrų ir moterų būriai dažnai didelėmis grupėmis apgyvendinami turistų netekusiuose, suvalstybtuose prabangiuose viešbučiuose. Bet šiaip "naująją klasę" Kuboje tuo tarpu tegalima atpažinti tik iš brangių automobilių ir stipriai ginkluotos milicijos apsaugos.

18,000 POLITINIŲ KALINIŲ

Užsieniečiai Kuboje nėra nekenčiami. Žmonės jiems draugiški, nors dažniausiai juos laiko retenybę tapusiais amerikiečiais. Nesiliaujanti "jankių neapykantos" propaganda ligšiol nepalikė gilesnių pėdsakų, nors tam tikro laipsnio neigiamas nusistatymas prieš galingojo šiau-

šypsena. Tai juk jau buvo politinė demonstracija!

Tikrą režimo šalininkai ir agentai neriasi iš kailio, bandydami iškvosti tavo pažįdus ir įvelti tave į politinį pokalbį, kuris dažniausiai baigiasi tuščiai. Vienas pavyzdys: į mano klausimą, kada Kuboje bus įvykdyti žadėtieji laisvi rinkimai, man visada būdavo atsakoma: kai to norės liaudis. O iš ko tai bus aišku? -- Masiniai mitingai išreiškia liaudies valią!

Bet kiti, režimo priešai, bijo su nepažįstamu leisti į kalbas. Tai, kas beveik prieš pustrėčių metų buvo visų džiaugsmingai sveikinama, kaip išvadavimas iš diktatūros, šiandien virto siaubo viešpatavimu.

Šiandien Kuboje esama apie 18,000 politinių kalinių -- kelis kartus daugiau, negu bet kada Batistos laikais, ir jau sušaudyta per 2000 žmonių, jų tarpe studentų, profesinių sąjungų veikėjų ir t.t. Tai ne buvusio režimo milijonieriai, kurie su pakankamomis pinigų sumomis atsidūrė užsieniuose, bet didžiulė dalimi buvę Castro šalininkai, kurie gynė revoliuciją nuo išdavimo komunistams.

DAUG PRIESPAUDOS PRIEMONIŲ

Aš kartą aplankiau vieną profesorių, kurio adresas buvau gavęs per bendrus pažįstamus, ir kurio pavardės dėl suprantamų priežasčių čia nenoriu minėti. Nors mes kalbėjome jo bute, nors man aiškiai išdėdėčiau mūsų ryšio eilę, jis gana ilgą laiką visiškai nenorėjo kalbėti apie politiką. Tik man aiškiai išdėdėčiau mano paties politines pažįdus ir išvardijus aplankytus asmenis, jis iš dalies leido si įtraukiamas į pokalbį. "Čia labai pavojinga, jūs žinote," pasisakė jis. "Taip, aš žinau."

Režimo spauda, sukrėtus žmones ir sukūrusi įtemptą, slogią atmosferą, pasireiškia ne tik areštais. Yra daug kitų priemonių. Taip pvz. gydytojai, mokytojai, teisininkai ir t.t. savo profesijoje gali dirbti, tik pri-

KITI RAŠO

NEŽINANT GERIAU NERAŠYTI

Naujienų apžvalgoje Dr. P. Grigaitis praėjusio trečiadienio numeryje rašo:

"Pastaruoju laiku generolo Michailovo komitetas vėl pradėjo siuntinėti iš okupuotos Lietuvos per Berlyną savo "Tėvynės Balsą" amerikiečiams".

Jau vien šiame sakinyje Dr. P. Grigaitis padarė kelius tiesos iškraipymus. Juos čia ir paminėsiu.

Pirma, generolas Michailovas "Tėvynės Balsą" visą laiką siuntinėja, tik pora paskutinių metų tie laišukai iš Rytų Berlyno su "Tėvynės Balsu" buvo sušluojami į sąslavų dėžes. Ir tik retus JAV lietuvių pasiekdavo. O dabar, kai prezidentas J. F. Kennedy patvarkė, tie laišukai, vieton pakliuvę į sąslavų dėžes, pasiekė tuos adresatus, kurių adresus jie Vokietijoje buvo išvogę iš Vasario 16 Gimnazijos, Lietuvių Bendruomenės, Vilko įstaigų ir kitur. Taigi už tai reikia atitinkamai laiškais JAV prezidentui ir padėkoti, kad JAV lietuvių tuo šlamštu vėl terorizuojami.

Antra, "Tėvynės Balsas" ateina ne iš okupuotos Lietuvos per Berlyną, bet tiesiai iš Rytinio Berlyno. Lietuvoje jo spausdinimo niekas nežino, o vienoj saugumo įstaigoj yra nurodytas laikraščio adresas. Tas "Tėvynės Balsas" spausdinamas Rytų Berlyne, iš ten ir siuntinėjamas. Tik anksčiau, kada jis eidavo į sąslavų dėžes, nebūdavo nurodytas siuntėjo adresas, o dabar nurodoma, kad tai yra Horst Lehman, iš Gartenstr. 28, Berlin N. 4. Bet ir tai ne visada tas adresas duodamas. Jis kaitaliojamas, bet siuntėjas tas pats -- Maskvos saugumo agentai, terorizuoją viso pasaulio lietuvius.

O daktarui šiuo atveju toks patarimas: jei nežinai apie ką rašai, tai geriau nieko nerašyk ir skaitytojų neklaidink!

B.V.

DOLERIAI IR CENTAI

KAIP DĖL ĮVAIRIŲ SUKTYBIŲ PRARANDA MILIJONUS

Praeitais metais Better Business Bureau (BBB) Amerikoje ir Kanadoje gavo, peržiūrėjo, patikrino ir atsakė virš 90,000 paklausimų ir skundų. Šie paklausimai ir skundai gauti iš paprastų gyventojų -- kaip jūs ir aš.

Amerikiečiai kiekvienais metais dėl įvairių suktybių praranda milžiniškas sumas. Pavyzdžiui, pagal BBB apskaičiavimą, kiekvienais metais prarandama \$150,000,000 įvairioms netikroms labdarėbėms; \$150,000,000 įvairioms medicininėms suktybėms (\$50,000,000 vien tik vėžio "pagydomams"); ir virš \$100,000,000 namų priežiūrai, pagerinimui ir apsaugai.

Su kiekvieno pavasario pradžia, prasideda ir naujos suktybės, ypatingai taikomos namų savininkams. Paskutinis BBB pranešimas duoda ilgą pavasario suktybių sąrašą, kurs lengvai gali paliesti kiekvieną namų savininką.

Sodai, pievelės ir daržai yra populiariausi suktybių taikiniai. Senas sunkvežimis, pakrautas įvairiomis trašomis, "atsitiktinai" atsiranda jūsų kaimynystėje. Šoferis, sustojęs prie jūsų namo, paaiškina, kad jis yra jūsų kaimynystėje, tad tuo pačiu gali jums trašas parduoti daug pigiau.

Išbarstęs kelis krepšius trašų... ir kas skaičiuos kiek tų krepšių jis išbarstė... jis pristatys jums sąskaitą daug didesniam kiekiui trašų, negu jūs gavote. O tų trašų kokybė yra dar didesnė klausimas.

Kitas gudrus pardavėjas, įspūdingais skelbimais reklamuoja įvairius krūmus ir augalus. Skelbimuose skaitoma apie tų augalų ypatingą grožį ir būtinumą jais pagražinti savo kiemą. Kada augalai pagaliau atsiunčiami, jie būna mirę, ligoti ar dar eilę metų nuo to gražaus ir nuostabaus žydėjimo.

Viena skystų trašų firma garantuoja puikią žalią žolę pavasariui. Ir ji tai garantuodama tikrai išpildo, nes tie chemikalai yra žali dažai, o ne trašos. Žinoma, pavaiškioję po savo gražią pievelę, jūs taip pat savo namuose turėsite gražius, žalius kilmus...

Prieš perkant bet kokius kiemo įrengimus ar pagražinimus, reikia atsiminti, kad kiekviename mieste yra eilė gerų ir patikimų firmų.

Kitas uždariautojas, kuris irgi "atsitiktinai" atsiranda jūsų kaimynystėje, pigiai pardavinėja linoleumą. Jis "atlikęs" iš "didelio užsakymo", visai netoli jūsų. Bet patikrinę jo siūlomą "pigią" kainą jūs pamatysite, kad ji nėra nė kiek pigesnė, nei dar daug brangesnė kaip kiekvie-

noje geroje krautuvėje. O šio linoleumo kokybė taip pat yra neatsakomas klausimas.

Žiemos oras dažnai palieka savo ženklą jūsų kiemo įvažiavimuose. Saugokitės kontraktoriaus, kuris siūlo pertaisyti įvažiavimą daug pigesne kaina, kaip kiti kontraktoriai. Dažniausiai to plonas įvažiavimo užliejimas neišsilaikys iki vasaros, jei tas kontraktoriaus iš viso atsiras, paėmęs pirmąjį įmokėjimą.

Čia suminėta tik keletas dažniau pasitaikančių suktybių. Reikia neužmiršti, kad kiekvieną pavasarį, su kiekviena naujai pasirodančia gėle, atsiranda ir naujas pardavėjas. O to pardavėjo didžiausias uždavinys yra įrodyti seną amerikiečių posakį, kad "kvailys ir jo pinigai lengvai išsiskiria".

Paskutinio dešimtmečio namų skaičiaus padidėjimas buvo daug didesnis, negu gyventojų skaičiaus padidėjimas. Taip pat neš Cleveland Trust bankas savo pramonės biuletenyje. Namų skaičius padidėjo 27%, o gyventojų skaičius padidėjo tik 18%.

Pagal JAV Suršymo Departamento pranešimus, 1960 metais buvo 58,582,000 gyvenamieji namai. 1950 metais buvo tik 46,157,000 gyvenamųjų namų.

Didžiausias gyvenamųjų namų skaičiaus padidėjimas buvo Kalifornijoje. Po to sekė New Yorkas, Florida, Texas ir Ohio.

John B. Stetson, skrybėlių gamintojas bendrovė Philadelphiaje praneša, kad ji jau yra pasiruošusi gaminti sulankstomas skrybėles.

Skrybėlės bus parduodamos po \$5.00. Pilietis, nusisėmęs skrybėlę, ją galės sulankstyti ir įsidėti į kišenę.

NAUJOS SPORTO MADOS EUROPOJE

Vienoje sporto šakoj Europą pradeda neatsilikti nuo Amerikos, būtent, kegllyje. Tiesa, tai labai sena sporto šaka, ypač buvo mėgiama Vokietijoje, kur bemaž kiekvienas miestukas turėjo savo "Kegelbahn" (keglų takus). Bet tai buvo vien pramogos dalykas.

Dabar kegliai labiau susirūpinata ir jį pasidarė mados dalykas. Neseniai didžiausias keglų takas buvo atidarytas Prancūzijos brangiausias kurortas Biaricoje. Jį atidarė net pats Prancūzijos sporto ministras Maurice Hercot, prabilęs tokiais žodžiais: "Kuo daugiau turėsime keglų takų, tuo mažiau turėsime fiziniai silpnųjų".

O kadangi dabar ši sporto šaka pasidarė visuomenės grietinėlės mados dalykas, tai ten galima sutikti žaidėjų tarpe ir garsias kino žvaigždes, ir turistus, ir magnatus, ir žymius dailininkus bei muzikus, ir aukšto rango kariškus. Tačiau piktai liežuviui abejoja, kad žaidžiama dėl sporto pamėgimo ir naudungumo. Sakoma, kad tuo stengiamasi padaryti dar kartą sau reklamą, nes apie tokius žaidėjus kasdieną mini spauda.

Kitos rūšies sporto šaką tikrai naudojama iš pamėgimo ir įdomumo, tai yra pasinerimas po vandeniu. Viduržemio jūros pakrantė, kur pilnas gražiausių moderniausių kurortų, auga kaip grybai klubai, kurių uždavinys suteikti atostogaujančiai publikai malonumą pasinerinti po vandeniu.

Tuose klubuose įsteigtos mokyklos. Ir dabar tuose kurortuose jaunos moterys ir vyrai, vietoje dalyvavę kotelio subvimuose, traukia į tokias mokyklas apsiginklavę plaukimo pelekais ir naro kauke.

Po vandeniu vieni su ietimis gaudo žuvis, kiti ieško antikinių laikų pavandeninių brangenybių kiti tik žavisi fantastiška Viduržemės jūros dugno augmenija.

Kaip bevertintum šį pamėgimą, tokia ekskursija po vandeniu turi šį tą avantiūristinio, nuotykių ieškojimo, ir todėl mūsų mažai romantiškame laikotarpy yra labai patraukli.

N.B.

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

MOKAME

4 1/4%

metinį dividendą už visas taupymo sąskaitas.

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: VIrginia 7-7747 John J. Kazanauskas, Pres.

dovanos
taupytojams

PADEJUS \$500.00 AR DAUGIAU KOVO IR BALANDŽIO MEN. DUODAME

ŠIA DOVANA

KAS DU MEN. DUODAMOS VIS NAUJOS DOVANOS.

5 1/4%

mokame už ligalikes taupmonas!

DARBO VALANDOS:
pirm. 9 iki 8 v. v.
antr. 9 iki 5 v. v.
trečiad. — uždaryta
ketv. 9 iki 5 v. v.
penkt. 9 iki 5 v. v.
šešt. 9 iki 1 v. p.p.

JOSEPH F. GRIBAUŠKAS, vad. J. S.

ST. ANTHONY SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

1447 S. 49th COURT, CICERO 50, ILL. / D1 2-1397, TO 3-8131

DIRVA

— THE FIELD —

Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
HEnderson 1-6344

Prenumerata metams: \$10.00 • Laikraštis išeina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja: B. Gaidžiūnas, V. Gedgaudas ir J. Palukaitis • Redakcinę kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Lithuanian Newspaper • Issued in Cleveland every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays • Published by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit) • Editor-in-chief: B. Gaidžiūnas • Subscription per year: \$10.00. Single copy 10 cents • Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio.

Taip prarandami draugai...

Antrajam pasauliniam karui baigiantis net šturpas ėmė, kad kariaujant iki besąlyginės Vokietijos ir jos sąjungininkų kapituliacijos, komunizmo lava gali užlieti visą Europą. Ir, žinoma, tai būtų įvykę, jei ne JAV skubus įsikišimas, didelėmis paramomis atstatyti sugriautą ūkį ir tuo pačiu normalų gyvenimą. Ta skubi paramos operacija geležinę uždangą paliko dar per vidurį Europos. O jei jos nebūtų buvę — visa Europa jau seniai būtų išmadyta komunistinio siautėjimo kraujuje.

Komunistai iš karto net netikėjo, kad Amerikos ūkinė parama jų planus ilgesniam laikui palaidos. Ypač, kada tos paramos paskatinti darbštūs vokiečiai padarė pirmąjį ūkinį stebuklą. O tas vokiečių ūkinis stebuklas gerai spinduliavo ir į kitas, dar laisvas Europos šalis. Ir taip komunistams teko dairytis naujų priemonių, kaip geležinę uždangą toliau į vakarus nukėlus.

Tų naujų priemonių panaudojimą jie pradėjo ne pačioje Europoje, bet Tolimuose Rytuose, Azijoje ir Afrikoje, net Pietų Amerikos kraštuose. Ją visomis priemonėmis stengiasi permesi ir į pačią Europą. Tik čia, kadangi pats komunizmo "malonumas" geriausiai pažįstamas, kol kas blogiausiai sekasi.

Tas jų metodas nusakomas jų pačių nukaltu šūkiu — Yankee go home! Bet, kad įvyktų amerikiečių grįžimas į savo Ameriką, reikia padidinti iškelti pačių amerikiečių daromas klaidas ir sukurstyti vietinius gyventojus, juos taip nuteikti, kad jie patys, lyg "atsidėkodami" už Amerikos teikiamą paramą, juos namo vartų ir į jų vietą įsileistų Maskvos slapčius ir viešus agentus.

Tas šūkis — "Amerikiečiai eikit namo!" rado pritarėjų. Sakoma, kad tų pritarėjų atsirado ne vien komunistų tarpe. Ir daugiausia pritarėjų atsiradę todėl, kad amerikiečiai atsilikusiems kraštais teikiama užsienio parama nebuvo suplanavę iki kraštutinumų. Nebuvo paruošę ir atitinkamo personalo tą paramą reikalingiausiomis šakoms nukreipti. Taip pat, nebuvo suplanavę ir geros propagandos, kad visiems būtų išaiškinta, kodėl ta parama teikiama ir kiek ji kaštuoja patiems Amerikos gyventojams — mokesčių mokėtojams.

Komunistai tas spragas sugebėjo išnaudoti. Jie visais kanalais, pylė teigimus, kad amerikiečiai tai daro imperialistinėmis tikslais. Girdi, jei jie nenori pastatyti ten savo gubernatorių, tai ūkiniais įsitvirtinimais jie tai padarys ir be gubernatorių. Taigi vykit lauk amerikiečius, nes pirma prarasit ūkinį savistovumą, o paskiau prarasit ir politinį. Ir tariamam savo nekaltumui pavaizduoti, Maskva visur su pagalba skubėjo ten, kur tik Azijos ar Afrikos tautos siekė nepriklausomybės. Ir visur siuntė paramą su savo tariamais specialistais nesiderėdami dėl būsimų procentų. Nesiderėjo gerai žinodami, kad jei jų skelbiamos idėjos laimės — jie viską gaus.

Amerikiečius daug kas teisingai vadina blogais formalistais. O politikoj formalistika daug simpatijų neatneša. Neatnešė ji ir šiuo atveju, kada daug bilijonų išleista atsilikusių kraštų ūkinei ir karinei paramai, bet ir daug draugų prarasta.

Keista, kad toji draugų praradimo pamoka ir dabar amerikiečių vis dar neišmoko, kaip reikia politiką planuoti, kaip paramą skirstyti, kaip ją vykdyti ir kaip ją vietiniams gyventojams išaiškinti. Priešingai, kad ir toks įvykis dėl Portugalijos Angalos balsavimo, net ir ten sukelė gėdintojus prieš Ameriką. Taigi nuostabiai sugebama draugus paversti priešiniais ir tuo pačiu Maskvai padaryti didelį džiaugsmą.

B. G.

TOJI "TIESA" DAR NE TIESA

BALFO X seimo Nominacijų (rinkimų) Komisijos nariai — dr. K. Drangelis ir J. Talalas, į mano pastabas "Tamsų šešėlį" Balfu galima pašalinti" balandžio 5 d. Dirvoje rašė, kad tas straipsnis netarnauja tiesai.

Deja, K. Drangelio ir J. Talalo toji tiesa nuo pradžios iki galo yra kabutėse. Aiškumui pacituosiu kelis sakinius, ką jie rašo ir ką aš rašiau. Jie rašė: "Kiek liečia nominacijų komisiją, objektingumo ir tiesos dėliai, randame reikalingą pareikšti: Balfu seime mums teko atstovauti, pagal gautus formalius įgaliojimus, du iš New Yorko negalintys atvykti Balfu direktorius, Dr. K. Drangelis — J. Audėnų ir J. Talalas — Br. Spidienę. Įgaliojimai buvo teisėti, mandatu komisijos priimti ir straips-

nio autoriaus metami mums prie kaisčiai, kad anksčiau nesirodėme Balfu, visai nesuprantami ir nei teisiniais Balfu nuostatais nei kitokiais dėsniais neparemti, kad paneigtų mūsų teisę būti seimo atstovais ir pavaduoti negalintčius atvykti direktorius."

Kad K. D. ir J. T. turėjo įgaliojimus atstovauti du direktorius — politines partijas, tam neprieštarauju, nes aš pats su Arštikiu sudarėme registracijos —mandatų komisiją ir K. Drangelio bei J. Talalo turimus įgaliojimus pripažinome, kurių paneigti niekur ir niekada nebandžiau. Dirvoje kovo 24 d. rašiau: "Deja, skyrių balsas liko tyruose neišgirstas. Visagalingi nominacijų komisija buvo sudaryta partiniais ALTO pagrindais ne iš Balfu narių, kuri aktyviai skyrinavo skyrių pasiūlytus kandidatus. Du komisijos nariai dr. K. Drangelis ir J. Talalas balfiečių tarpe net per 11 metų nepasirodė nei kartą. Kiti du nariai M. Rudienė ir A. Trečiokas kandidatai į direktorius, bet iš komisijos nepasitraukė."

Įgaliojimas atstovauti direktorių — nėra Balfu nario kortelė, Balfu narys yra tik tas, kuris

ŽADAMO NAUJAGIMIO VARDU IŠSIGINA SPĖJAMO TĖVO

J. Kiznis, vienas iš 'Fluxus' žurnalo organizatorių, tai daro pro-bolševikinėje 'Laisvėje'...

V. RASTENIS

cijos), bet ne su visomis J. Kiznio mintimis jie sutinką (jų nuovoka tačiau jiems bus patarusi nenurodyti, su kuriomis, būtent, J. Kiznio mintimis jie nesutinka).

Ši "Laisvės" redaktorių nuovoka prašosi paryškinti. Matyti, "Laisvės" redaktoriai nesunkiai suvokė, kad J. Kiznio stripsnis (netgi betkoks, o ypač šitoks) jiems atspausdinti neabejotinai naudingas ir atitinka jų laikraščio pagrindinį interesą. Jiems tai gera proga pagarsinti ir išpūsti tą apysmulkį nesklaidumą lietuvių visuomenės laikysenoje Lietuvos okupantų atžvilgiu. Tokiu ryškinimu nesuinteresuotieji lietuvių laikraščiai gal tikrai nebūtų skubėję skelbti J. Kiznio pareiškimą. Jie gal nebūtų skubėję ir kitu sumetimais, būtent, dėl nenoro prisidėti prie

kiau nusišypsasčia...

Mūsų visuomenės "kaimą" apibėgusi žinia, kad A. Šalčius, J. Kiznis ir dar pora asmenų "rengiasi gimdyti", ir dargi kažką ne visai įprastą, yra tikra, pačių "laukiančiųjų" neginčijama. O visi žino, kad žurnalui pagimdyti reikia pinigų. Visiems atrodo kad tas mažas būrelis savo lėšomis negi pajėgs leisti žurnalą, kurio reikalingumu mūsų visuomenė ne tik netikinti, bet nei nebandyta įtikinti. Taigi natūralu, kad imama spėlioti, "kas gi tėvas", tai yra, kas gi finansuos to naujagimio atsiradimą.

Tai galėtų daryti tik kas nors, kas yra suinteresuotas tokio žurnalo pasirodymu. O suinteresuotumą, netgi gana nekantrų, viešai yra parodę tik pro-bolševikiniai sluogsniai, tik bolševikinių (komunistinių) institucijų garsiakalbiai.

Patys "fluxininkai" yra kalbė-

P. Rauduvės lino raižinys: Prie Birutės kalno Palangoje.

J. Kiznio viešo atsiskleidimo garna nevykusioje pozėje. "Laisvės" redaktoriaus greičiausiai nerūpi, patogia ir nepatogia atrodytų J. Kiznis. O poza, kurioje jis gana karštagalviškai apsinuogina "Laisvėje", iš lietuvių ne pro-bolševikų visuomenės tegali susilaukti, švelniausiaiariant, — labai ir labai skeptiško žvilgsnio.

J. Kiznio pareiškimo esmė yra karštai kategoriškas užginčijimas A. Trimako pareikštos nuomonės, anot kurios, organizuojamas "Fluxus" žurnalas busiųjų komunistinių institucijų padarinys. J. Kiznis teigia, kad "fluxininkų" kolektyvas neturį jokių ryšių nei su kokia nors komunistine institucija, nei su koku nors asmeniu iš tokių institucijų, nei, konkrečiai, su Laurynu Kapočium iš sovietinės pasiuntinybės. Tas L. Kapočius, J. Kiznio teigimu, gal net už A. Trimaką mažiau teizingas apie "fluxininkus", o A. Trimako teigimai esą tik neatsakingi, iš pirmo išlaužti gandai — prasi-maimai.

Jeigu taip yra, tai J. Kiznio jaudinimasis ir piktinimasis su-prantamas. Tačiau "fluxininkai" negali nuneigti fakto, kad jų užsimojimas lietuvių visuomenėje, visai be jos kaltės, sudarė tokią įspūdį, kurį galima palyginti su kaimą apibėgusia ir jokių abejonių nebekeičiančia žinia, jog viena iš kaimo merginų laukianti kėdikio... Visi ima spėlioti, kas gi tėvas... Tikrai nežinodami, spėlioja pagal tai, su kuo ją matė susitinkančią, kam palan-

jė apie reikalą kaip nors bendrauti ir bendradarbiauti su sovietinėmis institucijomis. Sako, kad tai lietuvių tautos labui. Tegū ir taip, bet gi jie tiems sluogsniams ne tik yra kartą kitą regimai šyptelėję, bet ir nemaža žadančio mirktelėjimo nevenge. Pagaliau, pats J. Kiznis dabar "Laisvėje" pasisako, kur jį ir jo būsimą žurnalą labiausia širdis traukia: "išmokyti bendrauti su komunistais, kaip su žmonėmis".

Tai argi labai galima kaltinti, jeigu kas nors į komunistus ar į komunistines institucijas nurodo, kaip spėjamas žadamo naujagimio tėvas? J. Kiznis ("laukiančios motinos" vaidmokyje) išsigina tų spėjimų tėvų. Bet ir neužsimena, kas... Spėjimų neišblaško. O jei ir sutinkam tikėti, ka sovietinės institucijos "fluxininkų" dar nefinansuoja (jos dažniau yra veiklios, negu dosnios!), tai negalim nepastebėti, kaip jos viltingai esą tik neatsakingi, iš pirmo išlaužti gandai — prasi-maimai.

Ryšių su sovietinėmis institucijomis išsigynimo proga J. Kiznis atskleidė eilę savo pažūrų. "Laisvę" jis įrikiavo lietuvių laikraščių eilę. (Idomu būtų patirti, ar jis laiko lietuvių laikraščiais ir vilniškę "Tiesą"? Ir visus kitus Lietuvos dabar lietuvių kalba leidžiamus laikraščius?)

Toliau jis pasisakė, kad "lie-

ŠYPSENAS

☆☆☆

VIENAS vyras, kankinamas įtarimo, kad jo žmona gali būti neištikima, kreipėsi į draugą patarimo.

Tas atsukęs galvą nuramino. --Bet kodėl tu atsukai galvą? --Dėl to, kad iš tavo burnos eina nemalonus kvapas.

Parėjęs namo vyras kreipėsi į savo jauną žmoną.

--Kodėl tu man niekad nesaiki, kad iš mano burnos jaučiasi nemalonus kvapas?

--Aš maniau, kad visi vyrai turi tokį kvapą.

--Ah! sušuko vyras įtikintas savo žmonos ištikimyste.

MOTERIS nėsčiame stovy atvyksta pas draugus ir salione paslydusi užsigauna už kėdės atamos. Ją pakelia, Bet ji labiau išsigandusi, negu susižeidusi.

--Tai baisu, mano vaikas dabar

gims su kėdės atloša ant galvos ar nosies!

--Netikėkite toms pasakoms, ramina ją šeimininkė. Tai plepalai, štai pavyzdys, kai dar mane motina nešiojo, vieną dieną ant jos galvos nugriuvo krūva patefono plokštelė!.. Ir aš esu normali! Jokio ženklo!.. Jokio ženklo, jokio ženklo, jokio ženklo, jokio ženklo...

JAUNAS vyras, į kurį buvo įsimylėjusi bankininko dukterė, nutarė tėvo paprašyti jos rankos. Užsivilkęs gražią eilutę ir pasirišęs elegantišką kaklaraištį jis prisistatė jos tėvui.

--Klausyk, jaunas žmogau, aš žinau, kad jūs norite apsviesti su mano dukterimi. Gerai. Bet pradžioj man nuosirdžiai atsakykit, ar jūs turite biznio jausmą?

Jaunasis vyras nustebęs sušuko:

--Aišku! Argi kitaip aš būčiau prašęs jūsų dukters rankos?...

DU vokiečiai atvykę į Paryžių nutarė apsimesti amerikiečiais, nors temokėjo tik porą žodžių angliškai.

Užėjus į barą, Hans užsakė gėrimą:

--Barman! Two Martinis!..

Ir pakėlė du pirštu, kad pabrėžtų ką sakė.

--Dry? paklausė barmanas.

--No!... suriko Hans, zweil..

tuvis komunistas neturėtų būti išjungiamas iš lietuvių bendruomenės" ir kad "Derėtų mums pagalliau pasmerkti ne tik rasinę, bet ir ideologinę diskriminaciją". Nurodė sektiną pavyzdį tų kraštų, kur komunistų partijos yra legalios ir lygiateisės su kitomis politinėmis partijomis.

Pareiškė, jog savo rašymu "Laisvėje" norėjęs parodyti, kad lietuviai komunistai irgi lietuviai, su kuriais reikia kalbėtis ir svarstyti bendras lietuviams rūpimas problemas. Tuo jis pabrėžė, kad "laisviečius" laiko lietuvišiais komunistais viena iš lietuvių ideologinių grupių. (Ar tai kartais nebus taip tik viena iš tų minčių, su kuriomis sakosi nesutinką į "Laisvės" redaktoriai?)

Pasmerkė A. Trimako pareiškimą prieš keitimąsi su komunistais "kūrybiniais reikalais" (ar veikalais?), kurie, kaip komunistiniai, anot A. Trimako, "mums neįdomūs ir jie nieko negali duoti". J. Kiznis siūlo A. Trimakui užleisti Vilko pirmininko vietą kam nors kitam, kam komunistų kūrybiniai veikalai įdomūs, nes jie esą (ar turį būti) įdomūs "visiems, kuriems rūpi dabartinis Lietuvos gyvenimas ir Lietuvos ateitis".

Pasmerkė kai kurių politinių veikėjų bendradarbiavimą su Hitlerio agentais, bet neigiamai įvertino praeties nebendradarbiavimą su lenkais dėl Vilniaus ir siūlė ieškoti bendradarbiavimo su komunistais formulės (o prieš tai išmokyti su komunistais tik bendrauti, kaip su žmonėmis).

Kiekviena ta tezė liečia reikšmingą dabartinės lietuvių viešosios laikysenos (tai yra, dabartinės "politikos") elementą. Apie jas reikės dar atskirai pakalbėti.

DAR TRYS VALANDOS NAKTIES (70)

DESZO ARVAY

TORONTO

Pasveikink tėviškės upę

Kareivis iš tanko sušuko:

--Stoj!

--Ja s taboi pagavorit cha-
ču, -- sušuko Kuzinas, -- aš
noriu su tavim pasikalbėti.

--...mat, ateik artyn, -- pa-
sakė rusas, -- bet pasiilik prie-
šais vamzdį.

Moteris meldėsi, Kuzinas sto-
vėjo priešais tanko patrankėlę.
Prasidėjo rusų pasikalbėjimas.

--Pasakyk senei, kad ji pasi-
trauktų iš kelio.

Kuzinas kalbėjo jai, Ji mel-
dėsi.

--Ji nenori, -- pasakė Kuzinas.

--Ar ji pamišusi?

--Gali būti.

--Pašalink ją iš kelio, arba aš
sumalsiu ją į košę!

--Kodėl tu to anksčiau nepada-
rei?

--Ne tavo reikalas, -- atkirto
rusas iš bokštelio ir paklausė:

--Kur tu išmokai rusiškai?

--Tai dar mažesnis tavo rei-

kalas.

--Ei, ... mat, tu buvai karo
belaisvis.

--Kodėl tu keikiesi?

--Mūsų nesustabdys; aš pa-
tariu tau pašalinti senę; tai tavo
šansas, fašiste.

--Aš nesu fašistas.

--Tai tu, ...mat, esi kapita-
listas.

--Tokių Vengrijoje jau senai
nėra.

--Ar mes esame Vengrijoje?

--O kur, kaip tu manei?

Kareivis dingio bokštelyje, Mo-
teris meldėsi, Užtruko ilgokai,

kol rusas vėl pasirodė.

--Ar čia ne Vakarų Berlynas?

--Tu esi pamišęs, o ne senė.

--...mat,

--Tu nesikeik, tu esi Buda-
peste.

--Kur?

--Budapeste, -- pakartojo Ku-

zinas.

Kareivis dingio bokštelyje, Mo-
teris meldėsi, Užtruko ilgai, kol
rusas vėl pasirodė.

--Kas pradėjo šaudyti?

--Jūs.

--Aš norėjau pasakyti: ne šian-
dien.

--AVO.

--Kas tai yra -- tas AVO?

--Tas pat, kas Rusijoje MVD.

--Į ką jie šaudė?

--Į neginkluotus darbininkus
ir studentus, moteris ir vaikus.

Kareivis trečią kartą dingio
bokštelyje, Moteris meldėsi,

Tarpduriuose pasirodė žmonės.

Kuzinas žiūrėjo į patrankėles
vamzdį, Užtruko labai ilgai, kol
rusas vėl pasirodė.

--Pašalyk senę nuo gatvės
ir dink iš akių.

--Ladno, ladno, -- tarė Ku-
zinas, -- o tu geriau važiuok
į Tichviną.

Rusas išplėtė akis.

--Aš nesu iš Tichvino.

--Nebūtinai iš Tichvino, bro-
liuk, bet pasveikink nuo manęs

Tichviną; man atrodo, kad mu-
du abu rusiškai išmokome prie
tos pačios upės.

Kareivis nudribo, kaip med-
žio gabalas, į bokštelį. Dangtis
užsitrenkė, Moteris meldėsi.

Žmonės tarpduriuose mosikavo
rankomis. Tankų motorai su-
staugė. Truputį po trupučio tan-
kai pasistūmėjo atgal, apsisuko
ir nuvažiavo. Kuzinas įnešė be-
simeldžiančią į namą. Tarpdu-
riuose dingio žmonės.

Stiklų šukėmis nusėtu šaligat-
viu Kuzinas grįžo atgal, kažką
murmėdamas rusiškai, Olandas,
Erszebėta ir kareivis apipylė
jį klausimais.

--Paliukite mane ramybėje,

--pasakė jis, atsisėdo ant mūro
ir žiūrėjo į gatvę.

--Kiekvieną atvejų, -- pridūrė
jis, -- tai aš vadinu malda.

Olandas tikrino automatinį
šautuvą.

--Ir atrodė, kaip stebuklas.

Kuzinas nusisuko.

--Tai neturi nieko bendro
su malda ir stebuklu.

Olandas nuleido šautuvą.

--Bet jei malda jums gali
padėti, tai tik taip, Budapesto
gatvėse, o ne kur kitur.

--Kiekvieną atvejų ne ame-
rikinėje pasiuntinybėje, -- pa-
sakė kareivis ir Kuziną paprašė
cigaretės. Ją pasiūlė olandas.

Degė trys cigaretės. Ilona ir
Erszebėta valgė duoną.

--Taip, -- atsisuko kareivis
į Erszebėtą, -- pabaik pasakoti
juoką. Kokia reali galimybė ar-
ba koks stebuklas gali išgelbėti
Vengriją?

Erszebėta nusišypsojo, bet
staiga atsiminė Endrę.

--Pirma nueisiu į telefono
būdėlę, man reikia paskambinti
į leidykla.

Tarp Budos kalvų ridinėjosi

Solistai A. Ščepavičienė ir B.
Marijošius dalyvavę Toronte Tė-
vynės Prisiminimų radijo koncer-
te.

Tėvynės Prisiminimų ra-
dijo programos 10 metų su-
kaktis buvo atžymėta kon-

Solistė S. Mašalaitė

sunkiųjų patrankų aidas. Ersze-
bėta už barikados bėgo gatve.
Kuzinas žiūrėjo į kitą gatvės ga-
lą. Jis pajuto Ilonos ranką ant
savo paties. Jo žvilgsnis klydo
toliau, negu akys matė; ir minti-
mis jis pasiekė Dniestrą, Dniep-
rą ir Sošą, bet klydo tolyn; ir
jis priėjo Volgą, Tverzą, Mstą;
ir pagaliau pamatė Tichviną,
ramiąją upę; ir ant kranto sto-
vėjo vienas, kuriam jis norėjo
šį tą pasakyti, bet tas jau žinojo,
mostelėjo ranka ir paklausė: "Ar
tu būtum kitaip pasielgęs?"

--Vasia! Jie ateina! -- sušuko
Ilona ir turėjo Kuziną nutraukti
nuo mūro.

Profesorius Nyers sėdi prie-
šais radijo siųstuva.

Dėmesio! Dėmesio!

Čia Vengrija, arpadų tauta!

Europos tautos, kodėl nieko ne-
atsakote? Karalius Bela veltui

maldavo jūsų pagalbos prieš
mongolų antplūdį. Jo kariuome-
nė guli sumušta Mohipusztos ko-
vų laukuose, Chano Botuso ordos

užplūdo vengrų lygumas, padegi-
nėjo kaimus, degino miestus. Eu-
ropos tautos, atleiskite pagalbon!

Duokite žinią! Mes klausome ta-
pačia siųstuvo banga.

Gelbėkite tautą!

Gelbėkite tautą!

Gelbėkite tautą!

Ulaszlo Nyers, senovės istori-
jos profesorius, laukia atsaky-
mo. Namas dreba. Kažkur loja

tankų patrankėlės ir sproginėja
granatos. Profesorius Nyerstol-
sta nuo dabarties. Ji darosi ne-
reali. Jam prasideda praeitis

prieš Kristų.

(Bus daugiau)

certu Prisikėlimo parapijos
salėje balandžio 8 d. Trum-
pą kalbą pasakė PLB pirm.
J. Matulionis ir po jo buvo
pakviestas ir tarė žodį kon-
sulas dr. P. Daužvardis. Me-
ninę programą, akomponuo-
jant muzikai St. Gailevičiui,
išpildė solistai: Br. Marijo-
šius, S. Mašalaitė, A. Pau-
lionis, P. Radzevičiūtė, H.
Rožaitis, A. Šimanavičius,

Solistė A. Šriubiškienė

A. Šriubiškienė, R. Strimai-
tis, A. Ščepavičienė, V. Ve-
rikaitis ir A. Vėlyvis. Pa-
baigoje visi solistai kartu
sudaikavo lietuviškos radijo
valandėlės vedėjui J. R. Si-

Solistas A. Šimanavičius
M. Pranevičiaus nuotraukos

manavičiui ilgiausių metų.

Šios sukakties proga lie-
tuviškos radijo valandėlės
išlaikymui po 25 dolerius
aukojo: Lietuvių Bendruo-
menė, šv. Jono Kr. parapija
ir Lietuvių Namai.

Antanas ir Konstancija

Bačėnai balandžio 8 d. at-
šventė savo povestuvimo

gyvenimo auksinę sukaktį.

Ta proga Lietuvių Namuo-
se buvo paruoštos vaišės,

kuriose dalyvavo duktė, sū-
nūs, giminės ir daugelis jų

artimųjų.

A. K. Bačėnų nueitas 50

metų bendro gyvenimo ke-
lias buvo didžia dalimi skau-

džios kančios ir nepaprastai
sunkus. Rusija okupavusi

Lietuvą juos per 1941 metų
trėmimus išvežė į Sibirą ir

į Lietuvą grįžo tik 1956 m.

Tame 15 metų nužmoginto

gyvenimo laikotarpy, apie 7

metus praleido kalėjimuose

ir likusią dalį plačiai pagar-
sėjusiose vergų stovyklose

Sibire.

A. K. Bačėnai į Kanadą

atvyko praėitų metų rudenį.

Visi jiems čia linki daug

laimės ir ilgiausių metų.

Dr. J. Kaškelis balandžio

10 d. Finansų Departamen-
to Tarptautinės Ekonomijos

skyriaus kvietimu lankėsi

Ottawoje.

PASKUBĖKIT!

• Į jaunųjų talentų var-
žybų koncertą, rengiamą
Dirvos, bilietai jau parduo-
dami. Bilietų kainos po
\$2.50, \$2.00, \$1.50 ir moks-
leiviams po \$1.00. Varžybų
koncertas įvyksta balandžio
29 d., 6:30 val. vakaro Slo-
venian Auditorium. Po kon-
certo vaisės ir šokiai.

Iš anksto įsigykite bilie-
tus, kad įdomiam varžybų
koncerte, kuriam jaunieji
pianistai dalyvauja iš visų
JAV lietuvių kolonijų, turė-
tumėt geresnę vietą.

JOKŪBAS J. STUKAS, direktorius, maloniai Jus kviečia į

"Lietuvos Atminimų" Radio Valandos

20 METŲ SUKAKTIES PAMINĖJIMO

KONCERTĄ IR BALIŲ

Sekmadienį, Balandžio (April) 30 d., 1961

119 E. 11th St. WEBSTER HALL, New Yorke

PRŪGRAMOJE:

Gražusis Alice Stephens (Steponavičienės) Merginų

Ansamblis iš Čikagos.

• "Rūtos" Radio Dainų ir Tautinių Šokių Ansamblis

• Juokdariai — "Dominykas ir Motiejus"

Programos pradžia 4 val. p. p. šokiai — 8 val.

Gros Ted. Maksymowicz garsusis orkestras

Iėjimo kaina \$3.00

Rezervuota vieta \$4.00

IŠKILMINGAS PAMINĖJIMO BANKETAS IR ŠOKIAI

ĮVYKS SEŠTADIENĮ, BALANDŽIO 29 D., 7 VAL. VAKARE

ROBERT TREAT VIESBUTYJE, 50 Pk. Place, Newark, N. J.

Bilieto kaina \$7.00

Taip pat esate nuoširdžiai kviečiami!

Padėkos Mišios bus sekmdienį, Balandžio 30 dieną, 10:30 val. ryte

Šv. Trejybės lietuvių bažnyčioje, Newark, N. J.

Š. m. balandžio 23 d., sekmadienį

5-tą valandą vakaro

JAUNIMO CENTRE, 5620 So. Claremont Avenue

— Įvyksta —

LITERATŪROS IR DAINŲ KONCERTAS

PROGRAMOJE:

Humoristas ANTANAS GUSTAITIS

Solistas JONAS VAZNELIS

Aktorės: ZITA KEVALAITYTĖ ir ELENA PETROKAITĖ

Prie piano Prof. VL. JAKŪBENAS

Bilietų kaina \$2 Studentams \$1

Bilietus galima gauti "Marginiuose", 2511 W. 69th Str.

Rengėjai: LIETUVIŲ SCENOS DARB. S.GOS

Chicago's Skyrius

RETA PROGA -- PATOGUMAS

Rasite didelį didelį pasirinkimą!

Visokių lietuviškų plokštelių, knygų, gaidų, gin-
taro, medžio ir odos dirbinių, rankdarbių ir kitų
prekių, kurios primena Lietuvą.

Siuntinių siuntimas į visas pasaulio šalis. Tose
pat patalpose yra net trys krautuvės, kuriose rasite
visas prekes tinkamas siuntimui, pav.: medžiagas
paltams, kostiumams, suknelėms, laikrodžius, rašo-

mas mašinas su lietuviškais raidynais, siuvas ma-
šinas, akordeonus ir kitus muzikos instrumentus.
Visų prekių išvardinti neįmanoma, prašome duoti
adresą, tuojau atsiųsime katalogą su visomis infor-
macijomis.

Ką norėtumėt pirkti ar pasiūsti, prašome pirma
pasiteirauti pas mus

J. KARVELIS, 3322 So. Halsted St.,
Chicago 8, Ill. Tel. YArds 7-0677.

Pastaba: Iš kitų miestų siuntinius taip pat
siunčiame, tik prašome pranešti ką ir kam pasiūsti
— apmokėsite vėliau.

Padėkit išrinkti pačius
geriausius pianistus

1961 m. balandžio 29 d. DIRVA RENGIA JAUNŲJŲ PIANISTŲ KONKURSO KONCERTA

KONCERTAS ĮVYKS SLOVENIAN AUDITORIUM, 6417 ST. CLAIR AVE., CLEVELANDE.

VISUS KVIČIAME Į KONCERTĄ GAUSIAI ATSLANKYTI

PO KONCERTO ŠOKIAI.

Koncerto pradžia 6 val. 30 min.

VEIKS TURTINGAS BUFETAS.

BILJETUS IŠ ANKSTO ĮSIGYKIT DIRVOJE, KAD TURĖTUMET GERESNĘ VIETĄ

SOCIALINIS DRAUDIMAS

J. ŠOLIŪNAS

POMIRTINIAI IŠMOKĖJIMAI

Socialinis draudimas daro ir pomirtinius vienkartinis išmokėjimus. Tai nėra mėnesinės pensijos (apie pomirtines darbininko artimoms giminėms bei jo šeimos nariams išmokamas mėnesines pensijas kalbėsime vėliau).

Kas yra tie pomirtiniai išmokėjimai? Amerikiečiai tai vadina "Lump sum Death Payments". Tai yra vienkartiniai išmokėjimai mirusio darbininko šeimos nariams arba tiems piliečiams, kurie rūpinosi bei buvo atsakingi už darbininko laidotuves.

Paprastai šie vienkartiniai išmokėjimai daromi tučiuojant po darbininko mirties. Pastebėtina ir šidėmėtina, kad pomirtiniai išmokėjimai gauti taip pat būtina paduoti pareiškimą artimiausioje socialinio draudimo įstaigoje.

Tą pareiškimą reikia įteikti ne vėliau kaip per du metus po darbininko mirties. Tik labai retais atvejais pavėluotai

įteikti pareiškimai yra patenkinami. Turi būti labai svarbios priežastys, įrodančios kliūtis, dėl kurių pareiškimas nebuvo laiku įteiktas.

Vienkartiniai pomirtiniai mokėjimai nemokami šiais dviem atvejais: a) darbininkas buvo deportuotas po 1954 m. spalio mėn. 1 d. ir mirė prieš atgaudamas teisę grįžti į J.A.V.-bes b) darbininkas, būdamas nepilietis, mirė užsienyje ir prieš mirtį neturėjo teisės į pensiją arba buvo išgyvenęs svetur daugiau negu 6 mėn. prieš pat mirtį.

KAM IŠMOKAMA?

Labai dažnai darbininko mirties atveju šis vienkartinis pomirtinis išmokėjimas išmokamas jo našlei (jei darbininkas buvo moteris -- jos našliui). Tačiau nevisada našlė arba našlys turi teisę į šį vienkartinį išmokėjimą. Svarbi ir vienišė sąlyga -- darbininkas ir žmona turi būti gyvenę tame pačiame

name tuo metu kada darbininkas mirė. Vadinasi, jei dėl kokių nepateisinamų priežasčių jie buvo persikyrę ir gyveno atskirai, tada nei našlys, nei našlė šio vienkartinio išmokėjimo negali gauti.

Pastebėtina, kad trumpas ligos atžvilgiu (iki 6 mėn. laiko) jei darbininkas mirė ligoninėje, tai dažniausiai laikoma, jog darbininkas ir jo žmona gyveno kartu. Svarbu, kad tarp jų buvo supratimas, jog jie vėl gyvens kartu kai sergąs darbininkas pasveiks.

Jeigu dėl kurių nors priežasčių vienkartinis išmokėjimas našliui ar našlei negalima išmokėti, tai tada tas išmokėjimas daromas tam asmeniui arba organizacijai, kuri rūpinasi mirusio darbininko laidotuviomis ir mokojo laidotuvių išlaidas.

Asmuo, turįs teisę į vienkartinį išmokėjimą, gali būti tas, kuris sumoka laidojimo išlaidas "iš savo kišenės" (paid burial expenses from his own funds) arba asmuo, kuris buvo teismo paskirtas, kaip mirusio darbininko palikimo valdytojas ir laidojimo išlaidas išmokėjo iš mirusiojo darbininko palikimo fondo.

Pašalpinės organizacijos, užmokėjusios už darbininko laidojimo išlaidas, taip pat tam tikrais atvejais turi teisę į vienkartinį pomirtinį išmokėjimą. Tačiau tokios organizacijos, kurių statute aiškiai pasakyta, kad pagal susitarimą su mirusiojo, už jo laidojimą bus užmokama, neturi teisės į pomirtinį išmokėjimą. Šitoji išimtis dažniausiai liečia įvairias prieglaudas bei apdraudimo organizacijas.

Pastebėtina, kad jeigu kartais nėra palikimo valdytojo ir laidojimo išlaidos buvo padengtos iš mirusio darbininko palikimo fondo, tai tada pomirtinį išmokėjimą gali gauti jo artimiausias giminaitis. Bet jeigu toks atvejis būtų, tada mirusio darbininko giminaitis, kuris paduoda pareiškimą pomirtiniam išmokėjimui, turi pridėti, jog jis atmokės pomirtinį išmokėjimą mirusio darbininko paveldėjimo fondo valdytoji, jeigu toks valdytojas vėliau teisme būtų paskirtas.

REIKALINGI DOKUMENTAI

Jeigu pomirtinio išmokėjimo pareiškimą paduoda našlė, turinti teisę į tą išmokėjimą, tai reikalingas tik mirties pažymėjimas. Tiesa, kartais reikalaujama ir vedybinių metrikų (jei yra koks nors neaiškumas dėl vedybų, jei našlė yra virš 62 m. amžiaus, arba turi mažamečių vaikų).

Jeigu pareiškimą paduoda asmuo, laidojimo išlaidas padengęs "iš savo kišenės", tada reikalinga ne tik mirties liudijimas, bet taip pat ir liudijimas iš laidotuvių įstaigos, rodomas, kad išlaidos yra apmokėtos.

Jeigu pareiškimą paduoda mirusio darbininko palikimo valdytojas, tai jis be minėtųjų dokumentų dar turi pateikti teismo patvirtintą jo paskyrimą būti palikimo valdytoju.

Šiuo metu pomirtiniai mokėjimai yra: minimalinis 99,00 dol., maksimalinis -- 255,00 dol.

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg. — Cleveland, Ohio

Ofiso telef.: MAIN 1-1773

Rezidencija: OL 7-2521

Turėdami reikalų prašom į mane kreiptis namų telefonu OL 7-2521 — Peninsula.

Quik Auto Service, Inc.

1304 East 9 Str. Tel. TO 1-1673

Vietinių ir užsieninių automobilių taisymas. Visų rūšių mechaninis ir "Auto Body" taisymas, gerai išbaigtas — garantuotas dažymas. Prano Grigonio priežiūra.

Jei jūsų mašiną reikia taisyti, ilgiau nelaukit ir susitaisykit dabar, kada dar galite gauti nuolaidą.

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausių vyną, alų ir geriausių mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti.

Literatūros vakaras

Clevelando neolituha n a i kviečia visus atsilankyti į jų rengiamą literatūros vakarą, kuris įvyks balandžio 22 d., 7 val. vak., lietuvių salėje.

Programai yra parinkta aštuoni mūsų rašytojai, vakaro tema — jaunystės meilė jų kūriniuose.

Jaunieji neolituha n a i kruopščiai šiam vakarui ruošiasi. Tikimasi, jod lietuviškoji visuomenė, o ypač tie, kuriems lietuviška knyga arti prie širdies, į šį literatūros vakarą atsilankys.

Po programos vyks šokiai, grojant savam orkestrui, laimėjimai ir bufetas. Lietuvių salė bus apšviesta prožektoriais ir jaukioji nuotaikoj prabėgs lietuviškas rengimas.

Įėjimo bilietus galima gauti pas korporantus.

• Amerikos Lietuvių Piliečių Klubas, paremdamas Dirvos rengiamas jaunųjų talentų varžybas, atsiuntė \$10.00 auką.

• Į jaunųjų talentų konkurso rėmėjus įsijungė adv. Julius Smetona ir K. S. Karpius.

• Clevelando Vyrų Okletas, vadovaujamas Rvto Babicko, balandžio 15 dieną išvyksta koncertui į Baltimorę, o balandžio 22 dieną turės koncertą Rochesteryje.

• BALFui drabužius atvežkit iki balandžio 24 d. į Sv. Jurgio parapijos salę.

Parengimų kalendorius

BALANDŽIO 22 D. Korp! Neo Lithuania literatūrinis vakaras Lietuvių salėje.

BALANDŽIO 29 D., Slovenian Auditorium, Dirvos rengiamas jaunųjų talentų konkursas.

GEGUŽIO 6 D. Organizacinio Komiteto Šv. Jurgio parapijos salei paremti rengiamas banketas.

GEGUŽIO 7 D. Neringos Skaučių Tuntas švenčia Motinos dieną.

GEGUŽES 13 D. Ateities Klubo vakaras - vaidinimas "Raudonas Vynas" Lietuvių salėje.

GEGUŽES 20 D. Vaidilos Teatro spektaklis "Vieno kiemo gyventojai".

BIRŽELIO 10 D. Studentų Sąjungos Clevelando skyriaus rengiamas finis semestri.

BIRŽELIO 18 D. ALT rengiamas liudnyų birželio įvykių minėjimas

LIEPOS 15 D. TĖVYNES GARSŲ radio vakaras Lake Shore Country Club.

RUGPIŪČIO 6 D. SLA 14 Kuopos vasaros pobūvis gamtoje.

RUGSĖJO 3 D. devintoji Lietuvių Diena.

RUGSĖJO 9 D., DLK Birutės Draugijos rengiamas tautos šventės minėjimas.

RUGSĖJO 23 D., Slovenian Auditorium, Dirvos 46 metų koncertas - balius.

LAPKRIČIO 4 D. SLA 14 Kuopos gyvavimo 60 metų sukaktuvių minėjimas.

Gavome 233 naujus skaitytojus

450 naujų skaitytojų vėjauš lentelė, skaitant už kiekvienus Dirvos leidimo metus po 10 naujų skaitytojų, dabar taip atrodo:

1939	1939	1939	1939	1939	1939
1940	1940	1940	1940	1940	1940
1941	1941	1941	1941	1941	1941
1942	1942	1942	1942	1942	1942
1943	1943	1943	1943	1943	1943
1944	1944	1944	1944	1944	1944
1945	1945	1945	1945	1945	1945
1946	1946	1946	1946	1946	1946

*DIRVA*DIRVA*DIRVA*DIRVA*DIRVA*DIRVA*DIRVA*

DIRVA

6907 Superior Ave.,
CLEVELAND 3, Ohio

PRADĖKITE SIŪSTI DIRVĄ

Kam

Kur

Susipažinti šešius numerius ☐

Už metus — \$8.00 ☐

Už 6 mėnesius — \$5.00 ☐

(Tos kainos yra tik naujiems skaitytojams)

(Pažymėkite atitinkame lankelyje savo užsakymą ir pridėkite atitinkamą mokestį, jei užsakote sau ar kaip dovaną).

Užsakytojas:

(Vardas, pavardė)

(Adresas)

*DIRVA*DIRVA*DIRVA*DIRVA*DIRVA*DIRVA*DIRVA*

EAST CLEVELAND — 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE.

SAVINGS EARN OPEN EVERY SATURDAY UNTIL NOON

4% SUPERIOR SAVINGS

ACCOUNTS INSURED TO \$10,000

DEPOSITS MADE BY APRIL 20 EARN INTEREST FROM APRIL 1

IN TOWN OFFICE — 6712 SUPERIOR AT EAST 68 ST.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

DIRVA

Nr. 44

1961 m. balandžio 17 d.

KAS IR KUR?

• **Ats. pulk. ir teisininkas Bronius Ivanauskas** staiga mirė Chicagoje balandžio 9 d. Velionis buvo gimęs 1896 m. spalio 20 d. Mirė širdies liga dalyvaudamas Liet. Teisinių Draugijos Chicago skyriaus valdybos posėdyje.

• **Vyt. Maželio foto darbų paroda** vyksta Chicagoje, Jaunimo Centre.

• **Kazys Mockus**, iš Bostono, dažnai rašas Drauge, pakviestas VLIKO reikalų vedėju.

• **Tautinės Sąjungos Baltimorės skyrius** prisiuntė \$10.00 auką Antano Smetonos monografijai išleisti.

• **Rochesterio Lietuvių Ralijo Klubas** balandžio 22 d., 7:30 val. rengia koncertą, įvykstantį šv. Jurgio parapijos salėje. Koncerto programą išpildys Čiurlionio ansamblio vyrų oktetas. Į koncertą, kurio pelnas skiriamas radijo valandai išlaikyti, kviečiami ne tik Rochesterio, bet ir apylinkių lietuviai. Po koncerto šokiai ir daug kitų įvairenybių.

• **J. Kiaunė**, iš Jamaica, mokėdamas už Dirvą atsiuntė \$5.00 auką.

• **V. Bitinas**, iš Detroit, mokėdamas už Dirvą atsiuntė \$5.00 auką.

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

DAINŲ ŠVENTĖS KOMITETO PRANEŠIMAS

Antroji Dainų Šventė, kaip jau buvo skelbta, įvyksta šių metų liepos 2 d. International Amphitheatre patalpose, Chicagoje. Šventėje dalyvauja JAV ir Kanados Lietuvių Dainų Šventės dirigentai:

Šiuo pranešimu Komitetas skelbia šiuos Antrosios JAV ir Kanados Lietuvių Dainų Šventės dirigentus:

1. Garbės dirigentai -- Aleksandras Aleksis, Juozas Žilevičius;
2. Mišraus jungtinio choro dirigentai: -- Bronius Budriūnas, Alfonsas Mikulskis, Stepas Sodeika;
3. Moterų jungtinio choro dirigentė -- Alice Stephens;
4. Vyrų jungtinio choro dirigentas -- Julius Gaidelis.

Šie dirigentai yra prašyti su savo choralais įdainuoti į juostas savo diriguojamas dainas ir jas skubiai pasiųsti Dainų Šventės Komitetui, kuris juostas persiųs visiems kitiems šventėje dalyvaujantiems chorams.

Toliau, visas chorų vadovybes prašome neuždelsti atsakymų, kurie būtina yra tuojau pat reikalingi Komitetui, Tuo atveju ir prašome didesnio susiklausymo, nes kai kurių chorų uždelsimas su atsakymais į Komiteto raštus, labai apsunkina Dainų Šventės rengimo darbus.

Šiuo metu, be anksčiau praneštų informacijų, vėl atkreipiame chorų dėmesį į tai:

1. Komitetas prašo visų chorų valdybas prisiųsti tų choristų sąrašus, kurie vyksta į Dainų Šventę. Vardinį sąrašą prašome siųsti 3 egzemplioriuose, nes

Balandžio 22 d. Chicagoje, Jaunimo Centro salėje, Clevelando Vaidilo teatras vaidins Antano Rūko komediją "Vieno kiemo gyventojai", režisuotą Petro Maželio. Nuotraukoje aktoriai Romas Apanavičius ir Gražina Plečkaitienė.

Balala: -- Matai... Aš gi sakiau, aš kaip pamestinukas: nei buto, nei darbo, nei pinigų... Mūsų gyvenimo pradžia tu turi man paskolinti!

--Prapuolentė:-- Kiek gi tau mažų mažiausiai reikia pradžioje? Premjerą Chicagoje globoja ALB Apygarda.

V. Pliodžinsko nuotrauka

KVIETIMAS ĮSIJUNGTI Į LIETUVIŲ BENDRUOMENĘ

Jau keleri metai mūsų išeivija, tiek senoji, tiek jaunoji, telkiasi į Lietuvį Bendruomenę.

JAV Lietuvių Bendruomenės veiklos tikslas yra: išlaikyti lietuvių išeivijoje, ugdyti ir plėsti lietuvių švietimą, meną, mokslą, taikųjų sugyvenimą ir remti Lietuvos išlaisvinimo kovą.

Šiuos uždavinius įmanoma atlikti tik bendromis vi-

sų lietuvių jėgomis. Dėlto kiekvienas lietuvis yra laikomas Lietuvį Bendruomenės nariu. Tačiau rinkti ir būti renkamam į Lietuvį Bendruomenės organus, turi teisę ne jaunesni, kaip 18 m., kurie yra užsimeklę tautinio solidarumo įnašą. Šie sudaro organizuotą Lietuvį Bendruomenę.

Lietuvių Bendruomenės yra susiorganizavusios Vakarų Europoje, Pietų Amerikoje, Australijoje, Kanadoje, čia — JAV ir kitur.

JAV Lietuvių Bendruomenė yra susiskirsčiusi į keletą apygardų, o šios vėl į apylinkes. JAV Lietuvių Bendruomenę tvarko jos vyriausias organas — Taryba.

Treti iš eilės rinkimai į Tarybą įvyksta šiais metais gegužės 13-14 dienomis. Lietuvį Bendruomenės reikalus tvarkyti Taryba išrenka Centro Valdybą.

Daugelyje vietovių JAV yra susikūrę Lietuvį Bendruomenės apylinkės. Tačiau yra nemažas skaičius lietuvių, kurie gyvendami pavieniui ar po kelias šeimas miestuose ar miesteliuose, neišgalinti sudaryti Lietuvį Bendruomenę.

Tai atsimindama LB Centro Valdyba 1957 m. sausio 16 d. įkūrė LB Centrinę Apylinkę, kad turėtų galimybės įsijungti į Lietuvį Bendruomenę visi, kurie gyvena toliau nuo lietuviškos veiklos vietovių ir kurie nėra įsijungę į Lietuvį Bendruomenę per jiems artimas LB apylinkes.

Šiuo atsišaukimu LB Centrinės Apylinkės valdyba kviečia visus tuos lietuvius: 1) Prisiųsti jai savo sutikimą būti įrašyti į JAV Lietuvių Bendruomenę. 2) Prisiųsti tautinio solidarumo įnašą, kaip regimą ženklą savo ryšių su lietuvių tauta ir kaip paramą Lietuvį Bendruomenei dideliems tikslams vykdyti. Piniginio įnašo dydis vieneriems metams: du doleriai turintiems uždarbį ir vienas doleris — neturintiems uždarbio, vienai šeimai iš viso trys doleriai.

Kandidatai į Bendruomenės Tarybą Chicago apygardoje

1. Adamkavičius Valdas, 34 m. amžiaus, inžinierius
2. Ambrozaitis Kazys, 42 m. amžiaus, medicinos daktaras
3. Antanaitis T. Algirdas, 34 m. amžiaus, autorius, žurnalistas
4. Balukas K. Gediminas, 38 m. amžiaus, med. daktaras
5. Binkis Viktoras, 49 m. amžiaus, pedagogas
6. Blinstrubas Teodoras, 54 m. amžiaus, pedagogas
- Dailidka Zigmas, 40 m. amžiaus, teisininkas
8. Daukus Feliksas, 34 m. amžiaus, radio pranešėjas
9. Druga Karolis, 41 m. amžiaus, chemikas
10. Endrijonienė Salomėja, 41 m. amžiaus, galestingoji sesuo
11. Garšva Pranas, 46 m. amžiaus, Romos Kat. kunigas, redaktorius
12. Gaučys Povilas, 59 m. amžiaus, rašytojas
13. Ignatonis Jeronimas, 59 m. amžiaus, pedagogas
14. Jakubėnas Vladas, 56 m. amžiaus, kompozitorius, pianistas
15. Jasaitis Jonas, 34 m. amžiaus, teisininkas, tarnautojas
16. Juodakis Steponas, 52 m. amžiaus, inžinierius.
17. Kaulėnas J. Algirdas, 49 m. amžiaus, redaktorius
18. Kisieliūnas Petras, 43 m. amžiaus, medicinos daktaras
19. Mackus Algimantas, 30 m. amžiaus, rašytojas
20. Makiejus Viktoras, 30 m. amžiaus, elektrikas
22. Masionis Juozas, 53 m. amžiaus, braižytojas
22. Nainys Bronius, 40 m. amžiaus, inžinierius
23. Naudžius Viktoras, 43 m. amžiaus, inžinierius
24. Panavas Juozas, 50 m. amžiaus, Romos Kat. kunigas
25. Petrauskas Ignas, 52 m. amžiaus, ekonomistas
26. Račkauskas Jonas, 57 m. amžiaus, pedagogas
27. Razma Antanas, 38 m. amžiaus, medicinos daktaras
28. Rugis Jonas, 60 m. amžiaus, inžinierius, universiteto prof.
29. Shotas G. Bruno, 38 m. amžiaus, liet. taut. šokių mokytojas
30. Stakauskas Romas, 28 m. amžiaus, inžinerijos studentas
31. Šantaras Stasys, 52 m. amžiaus, Romos Kat. kunigas
32. Šilas Petras, 58 m. amžiaus, dipl. miškininkas
33. Švedas Jonas, 66 m. amžiaus, karininkas, ekonomistas
34. Tamulis Juozas, 59 m. amžiaus, pedagogas
35. Vaičiūnas Jonas, 40 m. amžiaus, tarnautojas, žurnalistas
36. Valeška Adolfas 56 m. amžiaus, dailininkas
37. Valinskas Fabijonas, 48 m. amžiaus, ūkininkas
38. Vardys Vytautas, 36 m. amžiaus, daktaras, universiteto prof.
39. Vebra Petras, 53 m. amžiaus, pedagogas, skulptorius
40. Verbickas Antanas, 52 m. amžiaus, agronomijos daktaras
41. Zakaras (Zakarevičius) Donatas, 44 m. amžiaus, agronomas

NAUJOSIOS ANGLIJOS APYGARDOJE

1. Bričkus Romas, 26 m., studentas, Boston, Mass
2. Bagdonas Kazys, 55 m., prekybininkas, Waterbury, Conn.
3. Eiva Stasys, 42 m., vaistininkas, Brockton, Mass.
4. Giedraitis Antanas, rašytojas, 69 m., Worcester, Mass.
5. Grigalius Jonas, advokatas, 50 m., Boston, Mass
6. Ivaškievičė Ona, 50 m., prekybininkė, Boston, Mass.
7. Izbickas Vytautas, 40 m., dipl. inžinierius, Boston, Mass.
8. Juknevičius Antanas, 57 m., teisininkas, verslininkas, Boston, Mass.
9. Mačys Vytautas, ekonomistas, 54 m., Worcester, Mass.
10. Matulionis Balys, dr., gydytojas, Wallum Lake, R. I.
11. Mučkinskas Pranas, 50 m. ekonomistas, Boston, Mass.
12. Gruzdys Antanas, 53 m., inžinierius, New Haven, Conn.
13. Pajaujis Vytautas, 50 m., mokytojas, Worcester, Mass.
14. Pipiras Jonas, 51 m., Worcester, Mass.
15. Valaitis Jurgis, 25 m., prekybininkas, Waterbury, Conn.
16. Vileišis Petras, dr. 54 m., verslininkas, Waterbury, Conn.

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

VISAD TURĖK PO RANKA GERĄ DOVANĄ

Skundžiamasi, kad lietuviškos knygos skaitytojų skaičius labai sumažėjęs. O mes galvojame, kad lietuviška knyga dar gali skaitytojų surasti. Ypač gera knyga, kokia yra **R. Spalio Alma Mater**.

Išgyk ją savo bibliotekai. Išgyk ir vieną dovanoms. Kai ateis kokia proga sveikinti artimuosius, tada nereikės rūpintis, o dovana bus jūsų namuose, įrišta gražiais, kietais viršeliais.

Išgydamas **Almą Mater** paremsi lietuvių rašytoją, lietuviškos knygos leidyklą ir svarbiausia, įrodysi, kad gera lietuviška knyga skaitytojų dar turi.

Užsisakant naudokis pridedama atkarpa.

DIRVA
6907 Superior Ave.,
Cleveland 3, Ohio.

Siunčiu \$5.00 ir prašau man išsiųsti R. Spalio naują knygą "Alma Mater".

Užsakytojas:

(Vardas, pavardė)

(Adresas)

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS CHICAGOS SKYRIAUS

TRADICINIS

Š. M. BALANDŽIO MĖN. 22 D.,
MIDWEST HOTEL,
GRAND BALLROOM,
6 N. HAMLIN.
Banketo pradžia — 8 val. vakaro.

ŽIBUOKLIŲ BALIUS

Šokiams gros puikus orkestras.
Veiks savas gėrimų bufetas.
Bus trumpa programėlė.
Įėjimas su vakariene — \$5.00, stud. ir moksl. \$3.00.

Staliukus 8 ir 10 žmonių galima užsisakyti: Marginiuose, pas Karvelį, Janukaitį — 7204 So. Albany Ave. Tel.: HE 4-6204, ir Cicero — 4916 W. 14 St.